

suus Prefatis visitans S. Bernardum in Clavalle, ipsius & Monachorum modestia adeo commotus, & compunctus est, ut plerique eorum præ devotione uberes lacrymas funderent. C. 1. Pet. 3. v. 8.

Mortificatio.

349. *Est necessaria ad expianda peccata.*

Sanctus Augustinus monet: *Illud quod fecisti impunitum esse non potest: aut punis, aut punit Deus: vis, non punitur? Puni tu.* B. Sermon. 45. n. 21.

Non facis est penitentiam esse mere internam, sed necesse est, ut cum anima etiam corpus aliquid incommodi patiatur, quia partem in culpa habet. Non tamen cum duodecim nocte rei capite plecti deberet, & licet deest, alterutri vitæ gratia facta est, ut confortem sua ipse manu plecteret. Sic Deus vult: anima & corpus sunt ejusdem criminis rei, Deus autem animæ gratiam delicti facit, ea lege, ut poenam corpori infligat. Sic anima fit ministra Divinæ Justitiæ: in peccatorem poenitentiam pronuntians, pro Deo indignatione fungitur, ut ait Tertull. P. p. 3. dist. 19. n. 8.

Cervus sagitta iclus dictamnum herbam comedens sagittam excutit: ita juvenis sagitta peccati vulneratus illam excutiat per mortificationem, cujus dictamnum, herba acris, & mordax symbolum est, ait Tertull. C. Prov. 7. v. 23.

Beatissima Virgo instruit S. Birgittam, non esse aliam viam ad gratiam, nisi crucem & mortificationem. C. Prov. 31. v. 27.

Ut terra sterilis in orto aut agro fecunda reddatur, necesse est, ut fodiatur, areatur, & stercoretur; ita homo, qui de terra sumptus est, ut a victorum lollii purgetur, & ad proferendas virtutum fruges aptetur, debet per mortificationem villi tractari, contemni, & tribulari &c. Eundem in morem, si tela linea aut vestis sic muore, & maculis sedatus, debet lixivio acriter lavari: ita & anima per rigorem a peccatis purgari &c.

350. *Est necessaria ad preservationem a peccatis.*

Ager, nisi zizania continuo eradicentur, statim urticis plenus est. B. Sermon. 62. n. 25.

David ut vituliculus, tamen ad pugnas progreditur, quia antea in otio cecidit: ita semper pugnandum, nunquam otiosum est. B. Sermon. 62. n. 26.

Josue funditus evertit Jericho, urbem Hai comburit, quinque Reges suspendit, Chananeum, Amorrhæum, Hethæum, Phereæum occidit &c. Cur? hæc bella sunt mysteria, ait Origenes, mortificandi sunt semper hostes carnis. S. p. 112. fol. 339.

Spiritus continuo pugnat adversus carnem, videtur ea pugna explicari posse per bilancem, in qua ascendente una lance descendit altera. Cum igitur carni tribuantur omnia, elus, potus, recreationes & similia, contra spiritui nihil tribuitur per meditationem, passionum edomationem, & similia, quid mirum quod caro prævaleat, spiritus opprimatur? fovenda est anima, & continuo roboranda in hoc prælio.

Mater S. Edmundi, dum illam Parisios ad studia mitteret, cilicia & flagra simul illi dedit cum mandato, ut iis in hebdomada bis aut ter tereretur ad edomandum carnem. Ee revera Edmundus tam innocens mansit, ut mereretur in campo Puerum Jesum spectabilem habere. E. Lusus n. 7.

Alia est mortificatio *adivna*, qua ipse mihi vim infero, alia *passiva*, qua a Deo crucior. Utraque conducit ad expianda & prævertenda peccata. S. Augustinus ait: *Duos filios habet homo, alterum castigat, alterum dimittit: facit unus male, & non corrigitur: alter mox ut se movet, flagellatur. Unde hoc, nisi quia huius castro hereditas servatur, ille autem dimissus exheredatur est.* C. Prov. c. 3. v. 12.

Rosa initio spinis caruit, sed additæ sunt spinæ, ut voluptas odoramenti dolore aculeorum areceat &c. C. Eccli. 24. v. 18.

351. *Docetur exemplo Sanctorum.*

Hilarion fame, Benedictus spinis, Francis nive, Scilites columna corpus domant. S. punct. 106. fol. 309.

S. Job, utur ab omnibus derelictus, despectus, abjectus, in seipsum tamen severissimus fuit: testa, non lincolis famem abstergebat: imo se volubabat, ut dolores exacerbare &c. S. p. 106. fol. 309.

Benedictus in spinis se voluit. Continuo in Pest. S. Bened. confid. 4.

S. Paulus de seipso ait: Ego igitur sic curro &c. Non quasi ærem verberans, id est hominem verbero, carnem subigo. Ildorus Clarius ait: castigabat corpus Paulus, quod magis spirituale erat, quam nostrum ipsum animæ. S. punct. 106. fol. 309.

S. Joannes Baptista vestitur pilis camelorum, tanquam veste cilicina. S. Ibid. fol. 110. Beata Catharina Genensis corpus affligit, ut fere perimat. Paula Romana

mana vanitatem priorem compensat austeritate. S. punct. 112. fol. 340.

Dominicus Loricatus, Guilielmus, Nicolaus Tolentinus, Henricus Suso corpus suum acerrime flagris cadunt. S. punct. 19. fol. 621. 622.

S. Peregrinus Monasterium ingressus cælesti luce in capite fulsit. Per triginta annos nunquam sedit, nunquam lecto decubuit, nunquam diem sine confessione vacuum abire permisit. Eius putrefactum crus Jesus de cruce descendens tactu sanavit. N. 1. Maji.

S. Paulus arumnas Sanctorum describens ait: *Alii ludibria & verbera experti, lapidati sunt, scissi sunt, tentati sunt, in occisione gladii mortui sunt &c.* Et tamen inter medias has persecutiones sibi ipsis innumera mala voluntarie irrogaverunt, jejuniis, flagellis, ciliciis, vigiliis, & præsertim subjugatione omnium passionum, ac victoria sensuum, ita ut dicere Deo potuerint, propter te mortificamur tota die &c.

352. *Assimilat Christo Domino.*

Angelus præcepit occidi hædum supra Petram: ubi Greg. Carnes supra petram ponimus, cum corpus nostrum Christi imitatione cruciamus. S. p. 112. fol. 340.

Christus a primo instanti semper fuit in afflictione corporis. S. p. 130. f. 472. 473.

Odio habenda est caro, ut præcipit Dominus; qui autem odit alterum, vellet eum in crucem agere sicut Aman Machabeum: carnem suam Christus crucifigat, ait Apostolus, ubi Cassianus ait: Sicut crucifixus quis jam non pro animi sui motu membra sua movendi habet potestatem? qui & nos voluntates nostras & desideria... secundum legem Dei applicare debemus. S. punct. 112. fol. 340.

S. Damianus contra Petram Monachum defendit usum flagellorum: tum quia Christus & Apostoli flagris cæsi sunt, tum quia talis penitens in pauperis sui tribunalis præfatus trisarium tenet officium, *Indicit, rei, & tortoris.* S. p. 19. f. 618. & sequ.

Qui Christi sunt carnem suam crucifixerunt cum vitis & concupiscentiis. Hanc Ep. scripsit Paulus non ad Anachoretas, sed ad omnes Christianos. Dicit autem, quod character hominis accepti Christo non sine prodigia, sapientia &c. sed mortificatione. Hanc vocat crucifixionem, 1. Quia debet fieri cum affectu ad crucifixum. 2. Quia debet esse stabilis, sicut Christus non descendit de cruce. 3. Quia debet

esse dolorifera sicut crucifixio. Segneri Manna 17. Martii n. 1. 2. &c.

Sponsus in Canticis invitat ad montem myrræ & ad collem thuris, id est, ad montem Calvarie, quæ est pars montis Morie, ut ibi intuitu crucis, clavorum, totiusque Passionis Dominicæ discamus mortificationem tam activam, spontaneam, quam passivam ab aliis illatam &c. C. Cant. 4. v. 6.

353. *Debet esse discreta.*

Omne Sacrificium Deo oblatum debet sale condiri. Quia sal est symbolum prudentiæ & discretioni, quæ in omni opere adhibenda est. C. Lev. 2. v. 13.

Mortificatio comparatur cytharis, quas Sancti in cælis in manibus habebant; sicut ergo chorda in cythara, si minustendatur, non sonat, si nimis tendatur, rancum dat sonitum, & absurdum facit consonantiam; ita mortificatio, si levior sit, vel rigidior sit, in Dei auribus non bene sonat, nec ei placeat. C. Ap. 5. v. 8.

In vitis Patrum legitur, quod Joannes cognomento Brevis a Magistro suam petierit licentiam recedendi in interitorem eremum procul ab omni hominum consortio; jam enim, agebat, per mortificationem adeo compuncti naturam, ut vivere sine cibo & potu possem. Rursum, illumque abire permisit. Post octo dies rediit nodu juvenis, & fores pulsans Magistrum admitti in cellam petiit. Quis est foris? Ego Joannes, efusio! Est saltum, respondit fenest. Joannes factus est Angelus, non indiget cibis sic illum per aliquot horas stare permisit, & tandem admittit obsecravit, docuitque etiam sub falsis mortificationis operibus latere nonnunquam superbiam & obliuaciam! &c.

354. *Utilis, & grata Deo, instat martyrii.*

Deus mortificationem accipit, ut parvum Martyrium. Propter te mortificamur tota die: ad quæ verba Chrysost. Quoniam homines sumus, atque adeo non ad numerum innumeris subire mortes, præstitit tamen hoc Deus, ut voluntari, si placuerit, quotidie mortem pati liceat. S. punct. 112. fol. 340.

Levis mortificatio saepe initium fuit magnæ conversionis, S. Theobaldus Abbas adhuc secularis ad hastiludium properabat: in via audit campanæ signum ad Sacrificium, vincit seipsum, prius Mis-

Lev. 2. v. 13.

Chrysost. hom. 15. ad Rom.

fam audit, & hæc victoria initum fuit ejus conversionis. N. 8. Jul.

Victima est mortificatio, quæ crebro & quotidie offerenda Deo, & vino orationis, ac devotionis condenda est. C. Prov. 7. v. 2.

Quisque status habet suam crucem & martyrium; unde S. Bernard. *Martyrium sine sanguine triplex est, paucitas in ubertate: largitas in paupertate: castitas in juventute.* Qua arte autem acquiruntur hæc virtutes, nisi remedio mortificationis? Eundem in sensum loquitur S. Chrysost. *Exercitatio pietatis, quoddam est sine sanguine Martyrium.* Quid enim aliud Martyri proponitur, quam ut abneget Deum? At dum adversus hanc propositionem decernit, manifestam accipit coronam martyrii. Et iterum S. Augustin. Non martyrium sola effusio sanguinis dat, pervenitur non tantum occasu, sed & contemptu carnis ad coronam: libidinem superare, avaritiæ resistere, de mundo triumphare pars magna martyrii est. C. Prov. 23. v. 2.

Hunc in finem ait S. Ambr. Mortificatio, *est gladius passionis, ut exuat corpus, & immolata carne ematur tibi sacra corona martyrii.* Hunc gladium semper habere debes super femur tuum. C. Cant. 3. v. 8.

359. Est necessaria ad cælum.

Moyse non potuit accedere ad Deum, nisi nudis pedibus, ut fenciret aculeos spinarum. Continuo in Fest. S. Bened. confid. 4. n. 4.

Altare holocausti est cor hominis se per penitentiam macerans, vitiaque sua mortificans. Altare hoc erat in atrio, & altare thymiamatis erat in Sancto; quia prius exercebatur est passionum compressio, quam ad Dei amorem & unionem possis accedere. 1. Ignis ad altare thymiamatis debebat ex altari holocausti transferri: ita fervor orationis ex carnis mortificatione promanar. 2. Factum fuit ex lignis fetim ære obductis: ita mortificatio non aurea, sed ænea ac dura est. 3. Tres cubiti sunt fides, spes, caritas. 4. Caritas significat cor a terrenis desideriis debere esse vacuum. 5. Victimæ immolandæ sunt concupiscentiæ variz, &c. C. Exod. 27. v. 1.

Quid magis ad salutem necessarium, quam oratio? Hæc autem manca, & infirma est sine mortificatione. Ignis ex altari holocaustorum, quod erat in atrio, deferri debebat ad altare thymiamatis, quod erat in Sancto; quia orationis fer-

vor ex perfecta mortificatione oritur, a qua nunquam cessandum propter assiduos concupiscentiæ rebellantis motus. *Vadam Cant. 4. ad montem mirræ, & ad columbaris,* visitabo tam mortificationem, quam orationem; quia utraque debet esse conjuncta, &c. C. Apoc. 5. v. 8. ad finem. Item Cant. 4. v. 6.

Mortificatio Passionum.

356. Docetur exemplo Sanctorum.

Post mortem S. Franc. Salefii loco bilis in illo sacculo reperiuntur 300. lapilli, ad magnitudinem minimi ciceris, quod medici adscripserunt continuæ suppressioni potentia, & affectus irascibilis. Ita ab omni vindicta alienus erat, ut diceret, si quis sibi oculos erueret, & succrescerent sibi alii; se tam amice hostem insensibilissimum intulerunt, quam benefactorem optimum. Ribad. to. 3. 29. Jan.

Quidam Religiosæ vicæ discipulus litteras a parentibus & amicis sibi e patria missas non aperit, & cogitans, quantum distractionum materia hæc litterarum futuræ sint, ingentem coram fasciculum in ignem projecit, & excremavit. E. Verbo Affectus n. 7.

Adolphus Holfatiæ Comes, in Ordinem Minoritar. concedens, cum aliquando lac mendicans obvius haberet Holfatiæ Principes, & ab erubescencia propter nobilitatis excellentiam tangeretur, lac omne in conspectu Principum super caput suum effudit. E. Mortificatio.

Quidam Abbas statum septem diem lapidibus impetebat, vespere autem illi blandiebatur: querentibus causam fratris repositi, propter vos hoc feci, ut discatis, sicut statua, nec ad injurias, nec ad blandicias commoveri. C. Num. 11. v. 12.

357. Ligat, non extinguit passiones.

Quidam Monachus gloriatur se extinxisse omnem carnis rebellionem, ab Abate Abraham examinatus fuit: si in cellulam tuam intrans invenires mulierem, an potes non cogitare, quia mulier est? Respondit Monachus: Non! sed repugno cogitationi! Ulterius dixit Abbas: si in via inter lapides videas aurum, an potes cogitare, quod illud lapis sit? Respondit, non! sed resisto cogitationi, ne illud colligam! Iterum dixit Abbas: Si videas fratrem qui male dexte loquitur, æque illum diligis, quam eum qui bene lo-

MORTIFICATIO PASSIONUM.

loquitur? Respondit, Non! sed extorqueo animum meum, ut æque illi, quam alteri beneficiam. Ecce: igitur, subintravit Abbas, vivunt passiones, sed tantummodo a viris sanctis relinquantur. E. Verbo Abtinentia ex. 16.

Jebuseum habitorem Jerusalem non deleverunt filii Benjamin, habitavitque Jebuseus cum filiis Benjamin in Jerusalem usque in presentem diem. Ubi Bernardus: Velis, nolis intra fines tuos habitat Jebuseus: subjugari potest, exterminari non potest. Jebuseus est innata fomes, unde tot passiones & cupiditates pullulant & insurgunt. Amputari possunt, non extirpari. Erras si in hac vita vitia putas emortua, & non magis suppressa. Senex ille, qui jam satis emortuum se credidit, cadit in peccatum carnis: alius in agone ad feminam ait: Recede mulier, adhuc igniculus vivit, &c. S. p. 108.

358. Non est impossibilis aut difficilis, imo necessaria.

Quidam Parochus haud procul Lucerna selem, murem, aviculam, & canem ita circumat, ut quotidie ad datum signum convenientes cibum ex una scutella pacifice sumperint. VV. art. disc. font. 24. Ex. 8. Si fieri hoc potuit inter animalia tam inimica, cur non & fieri possit inter inimicas virtutis passiones? consuetudo, & seria voluntas omnino vincunt.

Juvenis Philosophus tribus annis mercedem solvit iis, a quibus affligitur: dein Athenas ad studium sapientiæ missus, cum sub ipsam urbem portam, ad convitia & injurias a quodam sene patiens esset, admittitur est in civitatem. E. Verbo Adulterium ex. 3.

Cum Deus legem dedit in monte Sina, Angelus buccina fortiter clangebat: Quare? nonne buccina instrumentum est, quo milites animantur ad pugnam? Quis ergo hostis ibi? Hostis est quisque suus! igitur buccina sonitu significabat, quemlibet fidelem debere pro lege Dei pugnare contra seipsum, id est contra suas passiones. S. Thom. ait: Homini indicitur bellum contra seipsum. C. Exod. 19. v. 13.

Certe nisi passiones suppressantur, dominantur & rebellant: non est autem turpor servitus, quam hominis servitius suis passionibus. Nulla servitus turpor est, quam voluntaria. C. Ex. 23. v. 33.

Maledictus, qui prohibet gladium suum a sanguine. Maledictus qui facit opus Dei negligenter! Ubi Ildorus Clarius: Opus Dei erat eliminare, & devastare Mo-

bitas, & qui hoc negotium neglexerunt, maledicebantur. *Peperit Saul Amalec, & ideo a regno ejus, & reprobus fuit.* S. punct. 108.

Dicis forte arduum esse continuum hoc bellum: sed nota: Non uno anno, verum pluribus annis filii Israel gentem Chanaan, Amorrhæam aliasque deleverunt, & tamen remansit Jebuseus! S. punct. 109. Mater cum filiis non immolabat eadem mater, id est, cupiditas & delicta cupiditatis non una die extinguuntur. Non tamen ideo cessandum a bello? successe sit, quod una die fieri non potest! S. p. 109.

Omnes tenentes gladios, & ad bellandum, accinguntur, qui exstiterunt super semur suum. Ubi S. Greg. ait: Quid per enim nisi rigorem conversationis, & quid per semur, nisi carnis appetitum accipimus? &c. C. Cant. 3. v. 8.

Mortificatio Visus.

359. Est necessaria ad virtutem.

Scular tur scandalizat te, erue cum. &c. Ubi S. Thom. Villanova: Claude oculos, & eruisi. S. p. 114. f. 346.

Claude oculos, & claudes infernum, ait S. Aug. S. punct. 114. f. 347.

Sicut naves bitumine illinuntur, ne aqua rimas pertranseat: ita oculos illini oportet, ne aqua iniquitatis subintrat. Dietz. conc. 1. n. 1.

Ad servandam integritatem mentis observanda est custodia oculorum; oculi enim sunt porta, per quam objecta bona & mala in animam ingrediuntur. David per oculos lapsus est in adulterium, Salomon in amorem concubinarum: hinc illud: *Oculus meus deprecatus est animam meam. Ascendit mors per fenestram.* *Pepigi.* Eccl. 25. *sedus cum oculis meis.* &c. Quocirca Seneca de remediis fortiorum in cecitate constituit virginitatem, & innocentiam. Multi Sancti gavisi sunt cecitate, nonnulli eam a Deo postularunt, ut S. Audomar, S. Aquilinus, Marius Chalcodon, & alii. C. Eccl. 2. vers. 10.

Ex curioso aspectu peccatum protoparentum oritur. S. Bernardus alloquitur Evam: Quid tuam mortem tam attente intueris? &c. C. Gen. 3. vers. 6.

Eva quia fructum, David quia Bersabam, Dina quia alienigenas intueatur, miserabiliter peccant. Sanch. 7. par. c. 10. f. 618.

Si forsitan ajas: est oculos libere emittas, nil te sentire nocuerit: Respond. volo id tibi transmittere: verum quid si altera persona sentiret nocuerunt?

Mai-

Maidalch.
de Natur.
Dietab. 15.

Maidalchus testatur se novisse quemdam Calabrum, qui non tantum homines, sed etiam canem, cum iratus oculos in eum contorsit, aspectu suo interfecisse. VV. art. disc. font. 28. Ex. 3. O quoribus sit, innocentem animam uno blandiori aspectu fuisse occisam spiritaliter, &c.

360. Docetur exemplo Sanctorum.

Quidam Monachus sorori ægrotanti se videndum præbet, ita tamen ut oculos clauderet, ne vicissim videat fororem. Virgo illa non patitur se videri a Beato Martino. S. punct. 114. fol. 346.

S. Bernardus, quia feminam intuitus est, gelido stagno se immergit. Joannes Berchman mire custodie oculorum deditus. S. punct. 114. fol. 347.

S. Bernardus nesciebat, an cubiculum suum unam, aut duas fenestras, ligneum aut faxeum tegumentum haberet. S. Ammonius Romæ nihil aliud præter Pontificem & Sanctorum reliquias aspicebat. Sanch. 5. part. c. 10. fol. 618.

Sacerdos ex eremo Alexandr. ascendens & reversus, interrogatus a fratribus, qualis esset civitas? reposuit, se neminem hominum vidisse, præter faciem Episcopi, cui colloquebatur. E. Oculi n. 3.

In Virg.
PP. 1.5. de
form. n. 21.

S. Job ait: *Pepigi sedus cum oculis meis, ut nec cogitarem quidem de femina.* Religiosus ille in Viris Patrum ex uno aspectu femina sensit rebellionem concupiscentia, hanc ergo ut compelleret, ivit ad sepulcrum feminæ (illa enim paulo post erat mortua) illud aperuit, & foetens pus ad creorem naribus suis admovens, sibi ipsi insultabat: Age fructe voluptate, quam adeo deperis! C. Prov. 6. v. 25.

Mortificatio Oloratus.

361. Docetur exemplo Sanctorum.

Arsenius sportas ex palmarum foliis consuens semper aquam foetidam in pelvi habebat: quævis cur ita malo odore cellam repleat, respondit: Ut thymiamata, & muscatas, quibus in saculo utebatur, lucret, & sic liberaretur a foetore inferni. S. punct. 107. f. 312. in fine.

Veteres gentiles unctionibus & aromatibus erant vehementer dediti, non tamen Christiani, qui ejusmodi unguentarii, & focarii inter se non admittabant: Id quod etiam antiquus Solon approbavit, putans vitutem inter femineas id genus vanitates non inveniri, sed in

austeritate victus. Sic etiam Minutius Felix laudat Christianos, quod *revertent unguenta funeribus*, id est ad unctionem SS. Martyrum &c. D. 6. 54.

Monachus libidine erga feminam tentatus, dum illa interim fuit mortua, ad ejus sepulcrum vadens, & illud aperiens, funerale linteum pure & foetore plenum naribus admovit, sibi ipsi insultans: Age, fructe his capediis, quas adeo tenere affectas. C. Prov. 6. v. 25.

S. Chrysostomus ait: *Si vis, sunt unguenta pretiosa, celestis fragrantia plena odoribus, quibus inungere animum possis.* Quam sunt hæ fragrantia: sunt bona virtutum exempla, quibus ad edificandam proximam usi sunt Sancti. Nempe ut ait S. Bernardus: *Mors habet odores suos.* Et S. Apostolus Paulus: *Christi bonus odor sumus, &c.*

362. Quomodo adhibenda contra peccata.

S. Augustinus narrat, Astomorum esse gentem, quæ ore crearet, & solo odore vivat. VV. art. disc. font. 25. Ex. 11.

S. Antoninus quinque porticus apud piscinam probaticam comparat quinque sensibus corporis, atque: *In porticu odoratus multitudo magna jacet infirmantium spiritualiter propter diversa peccata.* Quæ ratione ergo odoratus contribuit ad peccata? Sicut feculentus odor valetudinis, & vitæ nocet; ita amicus odor florum, aromatum, & balsami hominem infirmum recreat, & spiritus vitales revocat. *Unguentis & variis odoribus delectatur cor,* ait Sacer Proverbialiter. Fugienda ergo peccata, quæ sordidum foetorem coram Deo exhalant, amplectenda virtus, quæ instat thymiamatis se coram Deo habet.

Muli Sanctorum ab odoramentis suavis se continent, tum incensam delictorum, tum ut sensum odoratus totum retineant ad amenissimum celi odorem, qui quantus sit, patet ex corporibus Sanctorum, præsertim illibatam castitatem colentium, prout patet ex S. Philipp. Neri, Catharina Senense & aliis &c.

Rex Asa in Jerusalem, ubi mortuus est, ejus cadaver conditum fuit, *Aromatibus, & unguentis meretriciis.* Cur isti odores vocantur, meretricii? Clemens Alexandrinus responder, quia sunt *Elcatharii, & mollietati*: quia, sicut boves sunt, boves, ita etiam intemperans sensibus, & unguentis trahitur, &c.

Mortificatio Gustus.

363. Docetur exemplo Sanctorum.

Episcopus quidam diu desideratam lampredam, dum cocta apponitur, pauperi largitur. S. punct. 117. fol. 367.

Quidam Abbas olera amara sibi per errorem apposita non recusat, sed comedit. C. Gen. c. 50. v. 19.

Monachus sub S. Macario degentibus missa est uva, quam tamen omnes intadam reliquerunt, & ita uva per totam erenum transmissa ad primum rediit. E. Verb. Caritas n. 6.

S. Jacoponus initio ut gulam domaret, absinthio quali sale cibos inficiebat, donec eo pervenit, ut saporem cibi in unum Deum referret, ac tandem nihil, nisi Deus ipsi saperet. Aliquando orei carnis bubula tentatus, eam comparavit, & in cubiculo servavit, donec computruit, & totum ambulacrum foetore complerit. Hanc ille dein olfecit, & qual rem amenissimam osculabatur. Ob hunc foetorem excitatum a Superiore in specu forida incarcerationis fuit: ibi apparuit illi Christus, consolans, & offerens, quidquid esset petiurus: tum ille: *Peco Domine, ut me in locum adhuc fedtorem conjici facias, ut expiem peccata mea.* Mox Christus insolita eum perfudit consolatione gratiamque ei dedit, ut omnibus ærumnis hujus vitæ altior, in assidua Dei contemplatione defixus hæreret. C. Num. c. 11. v. 20. Vide Tit. Abstinentia: Jejunium.

Mortificatio lingue per silentium.

364. Utilis, & necessaria ad virtutem & perfectionem.

Qui in verbo non offendit, perfectus est vir: ubi S. Chrysost. & S. Thom. aderant totius hominis, & omnium virtutum. Hinc S. David orat: *Pone Domine custodiam ori meo: sicut custodes portarum, qui merces inveni, & evehit non sinunt, nisi examinatas.* S. punct. 116. fol. 353.

Sicut calor ex hypocaulo evaporat, si non clauduntur portæ: ita si non clauditur os, facile ex corde evaporat caritas, & omnes virtutes. S. punct. 116. fol. 353. Ideo monet sapiens: *Verbis tuis facito stateram.* C. S. lb. fol. 354. & punct. 25. fol. 599.

Fructus silentii lingue sunt 1. Quod silens evitet, & compescat tam peccata linguæ, quam mentis tumultus. S. August. enumeratis lingue vitis subiungit: *Contra hæc optimum remedium est silentium.* 2. Quod mentem doceat sapere, & linguam se loqui; hinc S. Laurent. Justin. ait: *Taciturnitatem esse bene loquendi principium.* Et S. Gregor. *Ille loqui veraciter novit, qui prius bene tacere didicerit.* 3. Quod silentium fit mater sapientissimarum cogitationum, faciatque hominem celestem & Divinum. C. Isa. 30. v. 15.

Sed quibus remediis addiscendum silentium? Resp. primum est, claudere aures & coercere curiositatem audiendi nova: hinc Joann. Abbas ait: *Qui continere vult linguam, obstruat aures, ne multa audiat.* Secundum est, per aliquod tempus secedere & cavere garrulorum consortia. In otio discere poterit, ait S. Basilii, quid, quomodo, & quando loqui oporteat. Tertium, cogitare, quantus sit fructus silentii, iuxta illud: *Silentium & preces maxima sunt arma virtutum.* C. C. Isa. 30. v. 15. Item Isa. 58. v. 12.

365. Denotat sapientem.

Labia sapientis allegata sunt intellectu, &c. S. punct. 116. fol. 353. E contra in ore stultorum cor eorum. Quid? in ore cor? omnino ait Hilarius, quia sine prava meditatione cordis omnia efficiunt. S. punct. 116. fol. 352.

Sanctus Bernardus suavitati sorori silentium: amnis cito lutum colligit si exundat. S. lb. fol. 353.

In gentili antiquitate Musa tacita, Dea Angeronia, Harpocrates, alique pro Divinis habentur, quia tacebant. S. punct. 15. fol. 594. Ideo variis encomiis extollitur ab antiquis Philosophis: Menander ait: *Silentio nihil utilius.* Simonides. *Nulli tacuisse nocet, nocet esse locutum.* Xenophon: *Sæpe locutum me tenuit, si fuisse nunquam.* &c. S. punct. 15. fol. 599. Stultus quoque, si tacerit, sapiens reputabitur. S. lb. f. 599. Psychagorici per quinque annuum tacere debebant. S. lb. f. 600.

Christus siliat, ut nos doceret siliare, & ostentationem fugere: fluvii, qui placide & silenter fluunt, sunt profundissimi: ita corda silentium profunda sunt sapientia. Fortissimus in ipso discrimine est exercitatus, qui ante discrimen modestissimus, ait Tacitus. C. Isa. 8. v. 6.

S. Jacobus Apostolus requirit velocitatem audiendi, & tarditatem loquendi, id est,

est, silentium; quia auditio est sensus disciplinæ, locutio autem eam effundit; fatius autem est, discere quam docere &c. C. Jac. c. 1. v. 19. &c.

Silentium est signum Religionis, summa sapientie; sicut e contra loquacitas signum est hominis irreligiosi; quia de loquace dicitur, & cogitatur, quod nullus sit virtutis. C. in Ep. Jac. c. 1. vers. 26.

Tacens seu paciloquus est prudentissimus 1. Quia caveret damna lingue exuberantiam. 2. Quia silentium est signum animi maturi in Deo collecti. 3. Quia loquela ad alios requirit maximam circumspersionem. C. Prov. 10. v. 19.

366. Docetur exemplo Sanctorum.

Christus Dominus ipsemet suo exemplo docet silentium. S. punct. 15. fol. 594. Item C. Exod. 16. v. 13.

Sub Ammone Abbate erant 1500. Monachi, qui taciturnitate solitudinem æquabant. S. Romualdus septem, Theon triginta annis fuit. S. punct. 15. f. 600. Sanch. 5. part. c. 10. fol. 627.

S. Paulus simplex cum in confesso eruditior inepie quassisset, num Christus prius fuerit vel Propheta? iustus ab Antonio abire & silere. Abiit & ne verbum amplius locutus est, donec Anton. hoc præceptum relaxavit. E. Obedientia n. 3.

Rex David persecutiones Saulis, Semei, & Absalonis aequissime tulit sine lamentis, sine querelis &c. C. Exod. 16. vers. 3.

Christum Dominum, qui in Passione inter verbera, injurias, & persecutiones silentium tenuit, imitari sunt SS. Martyres, nunquam de tormentis, & doloribus conquesti, sed solum generositatem spirantes, & socios ad patientiam excitantes. Tales fuerunt S. Basilis, ad tyrannum iniquis: Non opus est litoribus, en! ipsi latera mea facibus præbere paratus sum. Christiani a Genferico per saxa & spinas rapiti cum júbilo clamaverunt: Sic pervenitur ad regnum Dei! Jacob. Eremita demoni minanti aiebat: Percute, si tibi a Deo permillum est. Irene a regno dejecta reposuit: In bonis & malis sit nomen Domini benedictum! Alphonfus Aragonum Rex, a quodam, qui in via præcedebat, ramo aboris dimisso, graviter in oculo læsus dixit: Nihil doleo, nisi percussoris dolorem ac metum, &c. C. Exod. 16. v. 3.

S. Thom. Aquinas a silentio dictus est bos mutus, & silendo, ac meditando omnem suam scientiam hausit. S. Romualdus jam senex per septennium inclusus

fuit. Theodosius trigintaquinque annis in solitudine egit, silentium servans. Radulphus tacens Monachus juxta Bruxellas sedecim annos tacuit: orto incendio cum illud restingui non posset, silentium solvit, dixitque: *Sia ignis, & conquiesce!* Mirum dictu! protinus paruit ignis, & extinctus est. S. Joannes Silentiarius ex Episc. Monachus quadraginta septem annis fuit. S. Arsenius audivit ab Angelo: *Fuge, tace, quiesce!* Agatho per triennium lapidem in ore gestavit. Sic S. Arnulphus, Thalassius, Theonas, & alii fuere silentiarii. C. lsa. 30. v. 15.

Præcipue vero secreta alicujus momenti sub silentio celanda esse, Sancti suo exemplo nos docuerunt: S. Petrus Apostolus mortem Ananias ita in occulto habuit, ut per tres horas uxori Saphyra non innoverit. M. conc. 26. §. 1. n. 4. Christus Dominus suscitationem filie Archifynagogi, & transfigurationem in occulto haberi voluit, &c. Ibid. n. 6.

Sana consilia, præsertim in bello & senatu, suis effectibus frustrantur, nisi silentium teneatur. Metellus rogatus, quid post devictos Macedones esset facturus, reposuit: *Tunicam meam concremarem, si eam consilii mei conscientiam putarem.* Sic & in spiritualibus consilia celanda sunt ipsi diabolo, ut non machinas in contrarium adhiberet, &c. C. Eccli. 8. v. 21. Item Eccli. 27. v. 17.

Ægyptii linguam abscindi jubebant illi, qui secreta revelasset. Romani autem ejusmodi hominem vivum comburebant. C. Eccli. 27. v. 17. Item Prov. 11. vers. 3.

Mortificatio intellectus per captivitatem.

367. Docetur exemplo Sanctorum.

Sanctus Greg. in difficultate contextus Sancti Matchai & Luca de nuptiis, alieno se intellectui cedere malle aiebat, quam contentionibus deservire. S. Petrus, dum a certis cibis abstinere, nec venialiter peccaverat, & tamen a S. Paulo oburgatus nec verbulo restitit, ait Gregorius: Tacuit Petrus, ut qui primus erat in Apostolatu, primus esset in humilitate. S. punct. 121. f. 377.

S. Pacomius in texendo psittacos a puero erudiri non designatur. S. punct. 123. f. 383.

Lanfrancus mundum relinquitur pauperum cenobium expetiit, ubi supra mensam lecti-

lectans, cum male correctus fuisset, ut certus fuerit se pronuntiasse bene, male pronuntiavit. Spec. Exempl. v. Humilitas. Exemplo 21. Sanch. 7. par. c. 2. f. 917.

S. Paulus Evangelium ex revelatione Christi Domini accepit, & tamen illud cum Majoribus Ecclesie, nempe cum Petro, Jacobo & aliis contulit. S. Ambros. in scriptis suis se judicio Sabini Episcopi subiecit. S. Augustinus ait, *Ego judices mos vero, & in veritate severos magis intuo.* Et alibi: *Ego senex, & Episcopus paratus sum a puero doceri.* Cardinalis Baronius scriptorum suorum correctorem Bordinum adhibuit. Et hæc quidem omnia bene, cum teste S. Bonaventura nihil sit periculosius quam suo sensui fidere. Pessime agunt, qui in eodem munere antecessorum suorum adhaerent, aut etiam muneri renunciantes successorum facta suggillant: scient enim, sicut illi despicunt alios, ita & se ab aliis despicere posse &c. D. 8. 62.

Præsertim in scientiis, & disceptationibus eruditiorum absurda est obstinatio, quæ nonnunquam usque ad læsiones fraternæ caritatis excrevit: hinc sapientie monitum a Jobo datur: *Respondetur absque contentione, & loquentes id, quod justum est judicate.* In disputationibus eo usque progrediendum, quousque veritas emergat, quæ ubi emergerit, statim quiescendum est. S. punct. 121. f. 278.

Multi Sanctor. cæcitatem oculorum vel sibi procurarunt, vel læti tolerarunt: Sanctimonialis quidam, cum ob speciem a juvene infidias pateretur, oculos sibi eruit, & juveni misit, qui oblaquefactus, conversusque vitam mutavit. Idem fecit S. Lucia Virgo, sed illa prodigiose oculos recepit. S. Andomarus Episc. cæcus existens, cum a S. Vedasto lumen recepit, id ægro animo tollit, oraque pro cæcitatem eam recuperavit. S. Aquilinus Episcopus oravit Deum ut sibi oculorum lumen clauderet, quomelius, & attentius celestia contempleretur, &c. Non minoris forsan meriti est apud Deum petere intellectum cæcum, id est illum in dubiis, in consiliis, in rebus obviis aut arduis subijcere alieno judicio. C. Thren. 3. v. 51.

Mortificatio voluntatis per abnegationem.

368. Est gratissimum Deo Sacrificium.

At Ludovicus Blosius: Nihil Deo gratius offerri potest abnegatione propria voluntatis, quia homini nihil est D. Claus Spicil. univers. Pars II.

carius ipsa voluntate, & ideo quando quis propter Deum etiam minimis in rebus se mortificat, ut si florem non carpat, si oculos ad regionem virentem non aperiat, rem Deo magis gratam facit, quam si mortuus ad vitam revocaretur &c. S. punct. 117. f. 367. Vide Titulum *Voluntatis propriæ*.

Taulerus inquit: *Omniem diem amissum Taulerus credite, quo Dei amore propriam non frequentis voluntatem.* A. lect. 6. n. 34.

B. Daniela de Orviedo Ord. S. Dominici dicit, quod propter infirmitatem corpus haud satis austerè mortificare posset. Sed S. Catharina Senensis illam admonuit: Infelices esse, qui vitam indifcretam secundum propriam voluntatem agunt; postquam omnia poenitentia opera peregerunt, tam meritis vacui sunt, quam prima conversionis die. Si vivendi regulæ talibus ad disciplinam præscribuntur, ad amantes sunt: si modica tentatione, aut verbo injurioso pulsantur, arundines sunt. Vitæ sanctitas non in austeris operibus, sed in abnegatione voluntatis propriæ consistit. Ephrem. Dom. 20. Sept.

Quis gratior Deo Apost. Paulo, qui conversus primo statim momento voluntatem suam exiit: Domine, quid meis facere? hanc abnegationem adeo perfecit, ut de se ipso dixerit: *Vro ego, non jam ego, vivit vero in me Christus.* B. ser. 62. n. 34.

Sic etiam ille juvenis, cui post conversionem obvians amasia dixit: Non nosti me? Ego sum! ille autem reposuit: *Ast ego non sum ego!* nempe, antea peccator, nunc poenitens. B. Ibid.

369. Quid sit, & quomodo exercenda.

S. Chrysostomus explicat: Sic servum suum abneget, si cædi virgis, stringi vinculis videt, non flebitur, sed totus ab illo abalienatus est: quemadmodum fuit ille herus, qui juvenem Ægyptium agro tantum in agro sine ope reliquit &c. Ita quidquid patitur, aut petit cura nostra, non audienda est. S. punct. 106. f. 308. B. serm. 62. n. 34. C. Gen. c. 28. v. 12.

Climacus ait: Ille profecto sanctus est, qui voluntati suæ renuntiavit. S. punct. 117. fol. 367.

Celsarius Arelatenensis: *Tu illum diem visisse te puta, in qua voluntas tua abnegasti.* M. conc. 8. §. 1. n. 7.

Egredere de terra tua, & de cognitione tua: Ubi Simcon Abbas: terra tua voluntas tua est, cognatio tua sensus tui, exi de terra voluntatis tuæ. M. conc. 8. §. 1. n. 12.

Vade in officinam figuli: eni! artifex glebam manu tenet formaturus vas honoris, vel vas ignominiae. An lutum seculi opponit? an petreum, ut potius pro mensa, quam pro culina efformetur? Nullo modo! pendet a voluntate figuli, cui se totum relinquit. Parem in modum subiicienda est propria voluntas voluntati Dei, aut Superiorum cum plena indifferencia: Cedendum est voluntati Dei, ait Iulianus Martyr, sicut lutum obsequitur suo figulo. C. Exod. 28. v. 12.

Infim. M.
de rella
conf.

Non dixit Christus, qui vult venire post me, abneget suas opes, sed abneget semetipsum, ita ut desinat esse qui fuit, & incipiat esse, qui non erat. Minus quippe est, ait S. Gregor. abnegare quod habet, valde autem multum est, abnegare, quod est. Non sufficit nostra relinquere, nisi relinquamus & nos. C. Matth. 16. v. 24.

S. Greg. 12.
in
Evang.

370. Persola in quo consistat?

Abbas
Paphn.

Abbas Paphnutius considerando Vocationem, & renuntiationem Abrahæ ait, in tribus consistere perfectam abnegationem: Prima est, qua corporaliter universas divitias mundi, facultatesque contemnimus: Secunda, qua mores, ac vitia, affectusque pristinos animi, carnisque respuimus: Tertia, qua mentem nostram de presentibus universis, ac visibilibus evocantes futura tantummodo contemplanur, & ea que sunt invisibilia concupiscimus, &c. C. Gen. c. 12. vers. 1.

Hæc abnegatio continet decem gradus: Primo: Abdicare terrena. 2. Eadem oblivisci. 3. Ea odisse. 4. Exuere parentum amorem. 5. Odisse animam suam. 6. Abnegare iudicium. 7. Semper mortificare suas cupiditates. 8. Sequi Christum. 9. Amare proximum. 10. Adherere Deo per unionem. C. in Gen. c. 28. v. 12.

Subiicienda est voluntas voluntati Dei, aut Superioris, tam perfecte, ut ne quidem causa præcepti inquiratur: Adam quia explorare voluit rationem: Cur præcepit Dominus? transgressor præcepti factus est. C. Gen. 3. v. 1.

Voluntas adeo debet esse cæca, ut ne quidem, in causam, in finem, in modum præcepti indaget: Abraham exiit & cognatione sua, non deliberans, imo nesciens, quo iturus esset. C. Gen. 12. v. 1.

Est perfecta abdicatio sui iudicii, & affectus humani, hoc enim in homine vivit, quod homini carissimum est: habet ergo Deus, ut quisque suos affectus & amores naturales, ac sensuales, Dei legi, & vo-

luntati repugnantes deponat, mortificet & resecet, & Dei voluntati subiiciat. Dicit enim hoc Christus occasione Petri, qui per affectum naturalem erga Christum volebat eius mortem impedire: Si vis post me venire, abdicā, abnega &c. C. Matth. 16. v. 24. Item ib. c. 10. v. 38. & seq.

371. Est necessaria ad salutem.

Propria voluntas comparatur Scorpioni, quo nihil est nocentius & venenosius, interiore animæ domum turbat, hominibus, & Deo repugnans, innumerabilibus vitiis mentem intoxicat. S. Bernard. ait: Peccator propriam sibi legem facit, quando æternæ legi propriam præfert voluntatem, volens imitari suum creatorem, ut sicut ille sibi lex, & sui juris est, ita is quoque seipsum regere velit, &c. Calanias ait: Impossibile est, mortificare voluptates & desideria concupiscentiæ, nisi quis prius didicerit mortificare propriam voluntatem, &c. C. Eccl. 26. v. 10.

Voluntas propria est causa omnis peccati, quia, ut mala mulier est superba, garrula, impudens, ebriosa, rixosa, lasciva, desidia. Unusquisque ergo propriam voluntatem abiciat, ut Divinæ voluntati copuletur. C. Eccl. 25. v. 17. in fin.

Cum Petrus Apostolus Christo Domino dissiadere voluit suam passionem, facessere iustus est verbis illis austeris: Vade retro Satana! cur Satanas vocatus est Apostolorum Princeps? quia Voluntati Dei se opponere voluit. Voluntas ergo propria Satanas est, quia se voluntati Dei opponit. A. Lect. 5. n. 18. Imo Voluntas propria deterior est Satana, quia, ut ait Climacus: Qui sibi ipsi dux esse vult spreto duce proprio, non iam inde demon factus est. A. lect. 5. n. 19.

Quis causa est infernalis elibani, in quo tot millenæ animæ ardent? Voluntas propria! dicit enim S. Bernard. Tolle voluntatem propriam, & infernus non erit! S. punct. 117. fol. 358. Et B. ferm. 69. n. 2. Vide, Voluntas propria Tit. Superbia.

FORTITUDO.

372. Quid sit?

Est virtus moralis voluntatem, & appetitum irascibilem afficiens, qua homo erga æterba, & terribilia recte se habet, ita, ut neque prave timendo in malum cadat, neque temere audendo ab of-

ficio

ficio rationi consentaneo desciscat. Vel brevius: Est Virtus animi, qua labores, mortisque pericula constanter suscipiuntur, & perferuntur. Duo sunt ejus officia generalia: Mala sustinere, & Mala aggredi. Ita Succurrit in via vitæ æternæ. Vide Sanch. 6. par. c. 9. f. 817.

Virtus fortitudinis quid sit, desumi potest ex pseudo-fortitudine, seu conatibus impiorum. Abimelech filius Jerobaal quantis machinationibus egit, ut septuaginta fratres occideret, & sibi regnum stabiliret? Absalon, ut Patrem suum e folio expelleret? Antiochus, ut cultum Dei in Judæa destrueret? Judas, ut, cum alii discipuli dormirent, Christum proderet, & ad mortem promoveret? cum igitur filii hujus sæculi sint prudentiores ac potentiores ad malum, quam Filii Dei ad bonum, ex eorum conatibus a contrario desumi potest, quanta iustorum debeat esse fortitudo pro Deo, pro Ecclesia, pro virtute, contra hæreses, contra peccata, contra tentationes, ita, ut nullo labore, nullis adversis frangatur, parataque sit, potius mortem appetere, quam a Deo recedere! hæc fuit fortitudo Martyrum, &c.

Adamas duritia est indomabilis, maleos frangit, incudem findit, ignem superat. Sic inter persecutiones mundi & diaboli adamantes fuerunt Martyres, ob fidem, & fidei prædicationem in Anglia, Hollandia, Francia ab Hugonotibus inaudita ferocitate enesi. C. Ezech. 3. v. 9.

373. Invenitur etiam in sexu altero.

Michol, cum David Maritus suus ab exploratoribus Saul Patris sui ad mortem quereretur, virili fortitudine illis resistit.

Ruth, postquam reliquit patriam & Deos suos, malens vivere in paupertate, laudata fuit a Booz, dicente: Scit omnis populus, qui habitat inter portas urbis meæ, mulierem te esse virtutis.

Abigail, cum vidit Virum suum Nabal stulte respondisse nuntiis David, tulit diversa donaria & fruges, quibus iram Davidis iterum mitigavit.

Esther Regina exposuit se periculo mortis pro liberatione populi sui, quando non vocata, ad Regem introire præsumpsit.

Machabæa pereuntis septem filios in una die intrepide intuita est, bono animo ferens, & famine cogitationi masculinum animam superinducens.

Beatissima Virgo Maria sub cruce dolores Filii invidi fortitudine tulit.

S. Magdalena, insuper habito Judæor.

furor, contemptis etiam persecutoribus Passionis Christi interfuit, ad sepulcrum ejus recedentibus etiam discipulis, excurrit: non recedebat, sed stans ibidem flebat, sedulo etiam interrogabat: Domine, dic mihi, si tu sustulisti, &c.

Sara filia Raguellis gravem contumeliam ab ancilla prolata generose tulit, nec ei quidquam respondit, sed ad orationem sese convertit.

Tab. 3.

Aktus Heroici.

374. Equivalent magne perfectioni.

Paphnutius ter rogat Dominum, ut sibi revelaret gradum illum perfectionis, ad quem diuturna sua austeritate ascendisset: Primo aquirebatur tubicini impio quidem, sed qui aliquando Virginitatem a prædicatorum lascivientium turmallem eriperat. Altera vice acquirebatur mundano Dynastæ, qui cum uxore sua castus vivere, & neminem pauperum sine ope dimittere solebat. Tertia vice comparatur Mercatori, qui fortunas omnes inter egenos distribuens voluntarie pauper vivebat, &c. D. 4. 28.

Theodolus Stilita quadraginta octo annis in columna stans rogat Dominum, Deum, ut sibi significare dignaretur, quem perfectionis gradum affectus fuerit. Deus revelavit ipsi, quod meritis æqualis esset Cornelio, cytharedo in urbe Damasco. Indagans Theodolus, qui hominum esset ille cytharedo, ab eo discit, quod depauperata femina, qua ex inopia in periculo stabat vendenda pro pretio pudicitia, trecentos thaleros donarie ad redimendum & captivitatem maritum. R. 1. par. mir. 1. N. 2. Decemb.

Honoratus in convivio a parentibus celebrato a carnis abstinere, non obstantibus convivantium irrisionibus. Ecce! Deus disposuit, ut licet locus esset montosus, in fonte domestico piscis captus sit, sufficiens ad diuinam Honorati sustentationem. Ille dein Monasterium construxit, tantaque sanctitate vixit, ut cum faxum & vicino monte abruptum, & per declivia ruens Monasterio ruinam minicaretur, illud signo crucis literis, ita ut in hodiernam diem quasi pendere videatur. E. Verb. Abstinentia 1.

S. Gregori.
Dist. 1. 1.

Monachus quidam demonem expulsum ab eurgemata recenti colapho in faciem eiecit. Cumque ille mox alteram maxillam percussendam præberet, demon fugit, clamitans: Violentia mandatorum Christi me expellit. D. 10. 7. Item Sanch. p. 6. c. 8.

L. 2. S. Fian.